

Texto publicado no suplemento *Nordesía* do *Diario de Ferrol*, o día 2 de outubro de 2005.-

A cidade das rúas de auga

Se alguén me pregunta cal é a rúa máis fermosa do mundo non vou ter ningunha dúbida no momento de responder: é a “Gran Canle” de Venecia, que inspiraron os grandes cadros de Tiziano, Tintoretto, Canaletto, e que sei eu que outra gran cantidade de artistas, porque non hai cousa máis fermosa que subir ao punto máis alto da *Ponte de Rialto* para deixarse hipnotizar por unha circulación enlouquecida que navega para arriba e para abaixo entre construcións que parecen competir en beleza. O *Palazzo Venier dei Leoni*, *Ca’ d’Oro* ou *C’a Rezzonico* destilan fermosura vistos dende calquera perspectiva. E xa non falemos do soño de cruzala a bordo dun *vaporetto* que se abre paso entre góndolas, taxis e outras embarcacións, porque en Venecia as rúas son de auga e todo o mundo ten que moverse en barco, dende os bombeiros ou a policía até os servizos de limpeza.

Toda a cidade é un estoupido de orixinalidade, un capricho que se diría concibido por unha mente arrevesada logo de espertar dun soño extravagante. Adoro esa Venecia de calexos estreitos e silenciosos con toda a súa carga de romanticismo e de serenidade.

Napoleón Bonaparte definiu a *Piazza San Marco* como o “salón de Europa”. E non deixaba de ter razón. Trátase dunha das prazas máis fermosas do mundo, coroada como está pola Basílica que lle dá o seu nome, un abraiante mosaico bizantino en tres dimensións, millóns de pedriñas perfectamente ensambladas a cubrir o teito, as paredes, as columnas e o chan mesmo, cúpulas dun dourado que parece poder brillar na escuridade e paredes feitas con laxes de mármore nas que

incluso se escolleron as vetas para realce da súa grandiosidade. Iso é a Basílica de San Marcos, unha catedral na que a beleza soborda por todas partes.

O *Palazzo Ducale*, sé da primeira autoridade do antigo Estado Veneciano, é outra xoia de moi variadas facetas. Unha delas é a residencia privada do *Dux* e maila súa familia. Outra, a máis luxosa, está constituída polas estancias públicas onde se reunían as máis altas institucións do goberno, entre elas o *Consiglio*. E outra, a menos vistosa, é a que nos leva a percorrer os calabozos onde os presos esmorecían lentamente. Se xa é horroroso estar privado de liberdade aínda debe de selo máis se por riba te obrigan a vivir o resto dos teus días nun lugar tan inmundo. Esta Venecia agachada na parte posterior do Pazo do *Dux* é o polo oposto do luxo que se respira fóra. Resulta doado comprender por que a ponte que une o pazo co cárcere recibe o nome de "*Ponte dei Sospiri*": Era o derradeiro lugar polo que os reos pasaban antes de baixaren, malpocados, á escuridade fría dos alubes. Aínda parece que pode sentirse o terríbel sufrimento dos presos. Incluso hai unha estancia onde se conservan anacos de parede con debuxos e mensaxes escritas do seu puño e letra. Se todas as sociedades teñen as súas cloacas, as de Venecia atópanse de certo neste lugar.

Para volver somerxerse nos encantos da cidade quizais sexa interesante encamiñar os pasos á parada dalgún *vaporetto* para dirixirse cara o *Canale della Giudecca* e baixar nun lugar pouco transitado polos turistas que se chama *Zitelle*, porque a vista dende alí deixa sen alento: como dispostas a seren observadas por un longo anaco de tempo érguense maxestosas tres das grandes marabillas arquitectónicas que a cidade atesoura, que non son outras que o devandito *Palazzo Ducale* e as basílicas de *San Girgio Maggiore* e *Santa María della Salute*. A

vista pérdese nun horizonte esculpido en mármore que parece querer dicir que o mundo quedou parado hai moitos séculos, alá polo Renacemento.

O *Canale della Giudecca* é o meu lugar favorito de Venecia, porque representa esa cidade habitada por xente coma min, con lanchiñas e botes privados, con colexios e institutos, con quioscos, e tendas de ultramarinos, e farmacias, e roupa tendida nas fiestras e nenos a xogar nas prazas...

Nada máis lonxe do destino hiperturístico que se vende hoxendía, esa atracción de parque temático aberta vinte e catro horas para diversión das masas. E que cantidade de masas! Pantalón curto, roupa charramangueira e cámara en man, as hordas de turistas dedícanse a facer ringleiras interminábeis para veren de entrar nos monumentos que a cidade ofrece ou para pagaren unha auténtica fortuna por unha viaxe en góndola levada por un tipo con camiseta a raias e, se aínda se paga máis, acompañados por outro que toca o acordeón mentres canta rancias baladas italianas. Ás veces a cidade semella un decorado inmenso no que as hordas de turistas montan en *vaporetto* do mesmo xeito que soben ao carriño dun parque de atraccións xigante. Perder o seu encanto por mor da masificación. Ese é precisamente o perigo que corre a cidade das canles.

Pero non podemos abandonar Venecia sen probarmos un xeadado, así que antes de nos despedir da cidade das rúas de auga imos dirixirnos até a xeadaría “*Nico*”, nun apartado recunchiño que se chama *Zattere ai Gesuati*. Quizais cando lle deamos a primeira lambetada acabemos pechando os ollos para descubrir cando volvamos abrilos que todo canto vimos non era máis ca un soño, un soño fermoso e fascinante.